

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601;
приймальня: (044) 226-22-08; загальний відділ: (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
e-mail: minregion@minregion.gov.ua Код ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

З метою вдосконалення чинного законодавства Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розроблено проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води».

Просимо розглянути і погодити зазначений проект наказу у п'ятиденний строк.

Додатки:

- 1) проект наказу - на 32 арк.;
- 2) пояснювальна записка - на 6 арк.;
- 3) аналіз регуляторного впливу – на 14 арк.;
- 4) повідомлення про оприлюднення – на 2 арк.

Перший заступник Міністра

В.А. Негода

Токаренко В.В.
Ляшенко І.С.
207-18-39

Міністерство регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України
№7/9-14006 від 20.12.2017

0.31

Державна регуляторна служба України
№ 14560/0/19-17 від 22.12.2017

221497

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

ДКУД _____

Н А К А З

_____.2017

Київ

№ _____

Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та абзацу шостого підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197,

НАКАЗУЮ:

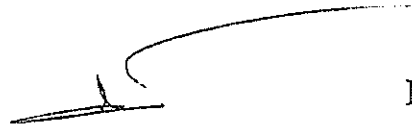
1. Затвердити Методику визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води, що додається.

2. Департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики (Токаренко В.В.) разом із Юридичним департаментом (Залевська Г.М.) в установленому порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Кругляка Е.Б.

Перший заступник Міністра

В.А. НЕГОДА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства регіонального
розвитку, будівництва та житлово -
комунального господарства України

№ _____

Методика

визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води

I. Загальні положення

1. Ця Методика встановлює механізм визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води (далі – ЦПГВ).

Методика дозволяє проводити розподіл між обсягами технологічних нормативів витрат та втрат гарячої і холодної води при виробництві гарячої води у центральних або індивідуальних теплових пунктах (далі – ЦТП або ІТП) та/або котельнях, при транспортуванні та наданні послуг з ЦПГВ.

Методика поширюється на юридичних осіб незалежно від організаційно-правових форм та форми власності і підпорядкування та фізичних осіб, у власності, господарському віданні, оперативному управлінні, оренді або

у концесії яких перебувають об'єкти сфери теплопостачання, у тому числі гарячого водопостачання (далі – суб'єкти господарювання).

Методика застосовується для врахування обсягів технологічних нормативів витрат та втрат води у системах ЦПГВ при формуванні тарифів на послуги з ЦПГВ.

2. Методика не застосовується для визначення втрат холодної води у зовнішніх та внутрішньобудинкових системах централізованого водопостачання, крім води, витраченої на технологічні процеси в ЦТП/(ІТП) та/або котельнях.

Методика не застосовується для визначення втрат тепла з мереж ЦПГВ. Витрати теплової енергії на потреби систем ЦПГВ визначають згідно з КТМ 204 України 244-94 «Норми та вказівки по нормуванню витрат палива та теплової енергії на опалення житлових та громадських споруд, а також на господарсько-побутові потреби України».

3. У цій Методиці терміни вживаються у такому значенні:

витоки води - мимовільне витікання води із різних частин теплової мережі при порушенні її цілісності або герметичності;

втрати води - сукупність усіх видів витоків при виробництві, транспортуванні та постачанні гарячої води, у тому числі явних та невиявлених, а також необлікованих втрат гарячої води;

галузеві технологічні нормативи використання гарячої води (далі – галузеві ТНВГВ) - технологічні нормативи використання гарячої води, установлені в цілому для суб'єктів господарювання;

гаряча вода - питна вода, підігріта до температури, визначеної Правилами технічної експлуатації теплових установок і мереж, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 березня 2007 року за № 197/13464;

засоби технологічного обліку об'ємів гарячої води - засоби обліку води та витратоміри (лічильники), які встановлюються на об'єктах теплопостачання (ЦТП, ІТП, котельнях) та забезпечують облік поданої гарячої води;

індивідуальні технологічні нормативи використання гарячої води (далі – індивідуальні ТНВГВ) - технологічні нормативи використання гарячої води для її виробництва та постачання в систему ЦПГВ, установлені для кожного суб'єкта господарювання окремо;

необліковані втрати води - втрати води, які виникають внаслідок недосконалості роботи або відсутності вузлів комерційного обліку;

перспективні галузеві ТНВГВ - галузеві нормативи, які передбачається досягнути за рахунок удосконалення технологічних процесів виробництва та транспортування гарячої води у результаті впровадження енергоефективних технологій;

перспективні індивідуальні ТНВГВ - нормативи, які передбачається досягнути за рахунок удосконалення технологічних процесів виробництва та транспортування гарячої води у результаті впровадження енергоефективних технологій;

поточні галузеві ТНВГВ - галузеві нормативи, що встановлюються на основі узагальнення статистичних даних втрат та витрат гарячої води при господарській діяльності суб'єктів господарювання та застосовуються для обмеження рівня допустимих значень поточних індивідуальних ТНВГВ втрат та витрат гарячої води;

технологічні витрати води - обсяги витрат води при виробництві, транспортуванні та постачанні гарячої води, витрати на власні господарсько-побутові потреби суб'єкта господарювання, обсяги яких встановлені цією Методикою та затверджені технологічним регламентом суб'єкта господарювання;

холодна вода - питна вода, що надходить із систем централізованого постачання холодної води під заданим тиском в ЦТП, ІТП та/або котельні для

підігріву з подальшим використанням її на господарсько-побутові та технологічні потреби, а також надання послуг з ЦПГВ;

уповноважений орган – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг або орган місцевого самоврядування, яким законами надані повноваження щодо встановлення тарифів на послуги з ЦПГВ.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України, законах України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про житлово-комунальні послуги», «Про теплопостачання», постанові Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 року № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», Порядку розроблення та затвердження технологічних нормативів використання питної води підприємствами, які надають послуги з централізованого водопостачання та/або водовідведення, затвердженому наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25 червня 2014 року № 179, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 3 вересня 2014 року за № 1062/25839, Методиці розрахунку втрат питної води підприємствами, які надають послуги з централізованого водопостачання, затвердженій наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25 червня 2014 року № 180, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 3 вересня 2014 року за № 1063/25840, Методиці розрахунку технологічних витрат питної води підприємствами, які надають послуги з централізованого водопостачання та/або водовідведення, затвердженій наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25 червня 2014 року № 181, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 3 вересня 2014 року за № 1064/25841, Правилах технічної експлуатації теплових установок і мереж, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики

України від 14 лютого 2007 року № 71, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 5 березня 2007 року за № 197/13464.

4. Витоки води при виробництві та підігріві води розраховуються окремо в кожному конкретному випадку з урахуванням технологічної схеми забору і підготовки води, переліку і стану наявних споруд, наявної запірної арматури тощо.

5. Окремі складові технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води розподіляються відповідно до меж балансової належності місць, де вони утворились. Втрати з трубопроводів та комерційні втрати на вузлах комерційного обліку покладаються на виконавця послуги з ЦПГВ; втрати на ЦТП та/або котельнях та насосному обладнанні - на виробника або виконавця послуги з ЦПГВ.

II. Галузеві та індивідуальні ТНВГВ

1. При визначенні індивідуальних ТНВГВ усі їх складові приводяться до 1000 м³ загального обсягу води, що надійшов до системи ЦПГВ за фактичними даними надання послуг з ЦПГВ за останній рік та позначаються як $Q_{заг}$.

2. Технологічні нормативи використання гарячої води поділяються на:
поточні галузеві ТНВГВ втрат гарячої води;
перспективні галузеві ТНВГВ втрат гарячої води;
поточні індивідуальні ТНВГВ;
перспективні індивідуальні ТНВГВ.

3. Індивідуальні ТНВГВ встановлюються для:
технологічних витрат гарячої води;

технологічних втрат гарячої води.

4. Поточні індивідуальні ТНВГВ не повинні перевищувати значень поточних галузевих ТНВГВ.

5. Поточні індивідуальні ТНВГВ технологічних витрат визначаються з урахуванням особливостей виробництва та транспортування гарячої води, які передбачено у технологічному регламенті суб'єкта господарювання.

6. Значення поточних галузевих ТНВГВ втрат гарячої води встановлено на рівні 150 м^3 на 1000 м^3 загального обсягу води.

7. Значення перспективних галузевих ТНВГВ втрат води у 2030 році повинно бути досягнуто на рівні 75 м^3 на 1000 м^3 загального обсягу води.

8. Перспективні галузеві ТНВГВ технологічних витрат встановлюються у випадках, коли інвестиційною програмою передбачено суттєву зміну технології виробництва, транспортування гарячої води.

9. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України переглядає значення встановлених поточних галузевих ТНВГВ один раз на 5 років.

10. Поточні індивідуальні ТНВГВ технологічних витрат визначаються з урахуванням особливостей виробництва, транспортування гарячої води, передбачених у технологічному регламенті суб'єкта господарювання.

11. Перспективні індивідуальні ТНВГВ втрат води (W) визначаються суб'єктом господарювання, виходячи з умови досягнення перспективних

галузевих ТНВГВ, визначених у пункті 7 розділу II цієї Методики, за формулою:

$$W = T_{пер} \times \frac{W_{пот} - W_{пер}}{T_{пот} + T_{пер}} + W_{пер}, \text{ м}^3/\text{рік},$$

де $T_{пер}$ - проміжок часу до досягнення перспективних галузевих ТНВГВ (до 2030 року), роки;

$T_{пот}$ - тривалість періоду, на який були затверджені попередні значення поточних індивідуальних ТНВГВ, роки;

$W_{пер}$ - перспективні галузеві ТНВГВ, м³/рік;

$W_{пот}$ - попередньо затверджені поточні індивідуальні ТНВГВ, м³/рік.

12. Визначення індивідуальних ТНВГВ здійснюється суб'єктами господарювання самостійно або на підставі договорів з іншими суб'єктами господарювання, укладених відповідно до чинного законодавства.

13. Програмний продукт для примірного розрахунку поточних індивідуальних ТНВГВ (приклад розрахунку у форматі Microsoft Excel) наведено у додатку 1 до цієї Методики. Розрахунки, проведені в цьому Програмному продукті, є попередніми і не можуть подаватись на затвердження до уповноважених органів, оскільки при їх здійсненні використовується низка усереднених показників. Цей розрахунок не звільняє суб'єкти господарювання від необхідності проведення детального розрахунку та розроблення відповідного звіту.

Вихідні дані до Програмного продукту для примірного розрахунку поточних індивідуальних ТНВГВ наведено у додатку 2 до цієї Методики.

14. Для встановлення індивідуальних ТНВГВ суб'єкт господарювання подає уповноваженому органу такі документи:

1) розрахунок індивідуальних ТНВГВ у паперовому вигляді (сторінки нумеруються, прошиваються та підписуються уповноваженою особою суб'єкта господарювання);

2) документи, що підтверджують достовірність вихідних даних (дані звітності, довідки, за необхідності - проектні матеріали), а також (за необхідності) план заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання гарячої води суб'єктом господарювання, із зазначенням показників перспективних індивідуальних ТНВГВ (за роками); при повторному погодженні суб'єкт господарювання надає звіт про результати виконання зазначеного плану заходів;

3) у разі необхідності фактичні дані технологічних витрат і втрат, зафіксованих засобами технологічного обліку об'ємів гарячої води та вузлах комерційного обліку (за їх наявності) за останній рік. При значній відмінності фактично вимірянних і розрахованих поточних індивідуальних ТНВГВ рішення щодо застосування того чи іншого значення приймає уповноважений орган.

15. Поточні індивідуальні ТНВГВ суб'єкта господарювання встановлюються уповноваженим органом відповідно до законодавства строком на п'ять років.

16. Якщо протягом терміну дії перспективних індивідуальних ТНВГВ значення поточних індивідуальних ТНВГВ не досягло їх рівня, уповноважений орган приймає рішення щодо встановлення нових (або інших) поточних індивідуальних ТНВГВ.

17. Підставою для дострокового перегляду або внесення змін до індивідуальних ТНВГВ суб'єкта господарювання можуть бути:

зміни у чинному законодавстві;

зміна технології виробництва гарячої води;

зміни в технічному стані та кількості мереж і споруд системи ЦПГВ (збільшення чи зменшення кількості мереж і споруд на 10 і більше відсотків від загальної кількості мереж і споруд);

значна відмінність фактично виміряних і розрахованих індивідуальних ТНВГВ;

зміна кількості засобів комерційного обліку об'ємів гарячої води (не менше ніж на 10 %).

III. Визначення індивідуальних ТНВГВ технологічних витрат

1. Технологічні нормативи витрат гарячої води виробника послуг з ЦПГВ ($W_{вир}$) розраховуються за формулою:

$$W_{вир} = W_{власн} + W_{тр}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де $W_{власн}$ - технологічні нормативи витрат гарячої води на власні господарсько-побутові потреби ЦТП та/або котелень, $\text{м}^3/\text{тис. м}^3$;

$W_{тр}$ - технологічні нормативи витрат гарячої води на транспортування, $\text{м}^3/\text{тис. м}^3$.

2. Якщо у ЦТП та/або котельнях встановлено засіб технологічного обліку об'ємів гарячої води для господарсько-побутових потреб ЦТП та/або котелень, технологічні нормативи витрат гарячої води на власні господарсько-побутові потреби ($W_{власн}$) визначаються за показаннями цього засобу обліку, у разі його відсутності - розрахунковим методом згідно з ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво» за формулою:

$$W_{\text{власн}} = \frac{K_{p-d} \times (K_{\text{инн}} \times 0,015 + K_{\text{роб}} \times 0,025) + N \times K_c \times 0,5}{Q_{\text{заг}}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: K_{p-d} - кількість робочих днів за останній рік, діб;

$K_{\text{инн}}$ - кількість інженерно-технічних працівників, які безпосередньо задіяні в процесі виробництва та постачання гарячої води, осіб;

$K_{\text{роб}}$ - кількість робітників, які безпосередньо задіяні в процесі виробництва та постачання гарячої води, осіб;

0,015 - норма використання води одним інженерно-технічним працівником на добу, м^3 ;

0,025 - норма використання води одним робітником на добу, м^3 ;

N - річна кількість змін, після яких робітники користуються душами;

K_c - кількість душових кабін (сіток), шт.;

0,5 - норма використання води на одну душову кабінку (сітку) у зміну, м^3 ;

$Q_{\text{заг}}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис. м^3 /рік.

3. Технологічні нормативи витрат холодної та гарячої води на транспортування ($W_{\text{тр}}$) визначаються за формулою:

$$W_{\text{тр}} = W_{\text{м}} + W_{\text{н}} + W_{\text{пром}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: $W_{\text{м}}$ - технологічні нормативи витрат холодної та гарячої води в розподільних мережах, $\text{м}^3/\text{тис. м}^3$;

$W_{\text{н}}$ - технологічні нормативи витрат холодної та гарячої води на власні потреби насосних станцій та насосних груп, $\text{м}^3/\text{тис. м}^3$;

$W_{\text{пром}}$ - технологічні нормативи витрат холодної води на промивку теплообмінників та баків-акумуляторів після хімічного або механічного очищення, $\text{м}^3/\text{тис. м}^3$.

4. Технологічні нормативи витрат води в розподільних мережах ($W_{\text{м}}$)

складаються з витрат на планові промивки та дезінфекцію мереж (включаючи трубопроводи холодної води до теплообмінників та гарячої води після теплообмінників, обв'язки теплообмінників, внутрішньостанційних трубопроводів, які знаходяться на балансі суб'єкта господарювання ЦПГВ) і розраховуються за формулою:

$$W_m = \frac{N \times n \times (1,57 \times \sum d_i^2 \times L_i + 2826 \times \sum d_i^2 \times V_i \times t_i)}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N - кількість промивних ділянок на трубопроводі i -го діаметра, од.;

n - кількість планових промивок трубопроводів за рік, од.;

d_i - діаметр i -ої ділянки трубопроводу, м;

L_i - протяжність промивної ділянки, м. Для водоводів протяжність промивних ділянок приймається за фактичними даними або вважається рівною протяжності ремонтних ділянок. Для розподільної мережі протяжність промивної ділянки приймається рівною 500 м;

V_i - швидкість води при гідравлічній промивці, м/с. Приймається на рівні 1,5 м/с або за фактичними даними;

t_i - фактичний час промивки i -ої ділянки, год. За відсутності даних приймається час промивки трубопроводів - 2 год.;

1,57 - коефіцієнт, що враховує перерахунок сталої величини $\pi/2$ ($3,14/2=1,57$);

2826 - коефіцієнт для перерахунку секунд на години та врахування сталої величини $\pi/4$ ($2826=3600 \times 3,14/4$);

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

5. Технологічні нормативи витрат холодної та гарячої води на господарсько-побутові потреби насосних станцій та насосних груп (W_m), що

включають витрати води на охолодження підшипників насосів та протікання через сальникові ущільнення, визначають за формулою:

$$W_n = \frac{\sum q_i \times T_i}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: q_i - витрати холодної та гарячої води на роботу одного насоса, м³/год. Приймаються за фактичними або паспортними даними. За відсутності даних, протікання через сальникові ущільнення приймаються не більше 2 л/год, що становить 0,002 м³/год;

T_i - фактичний час роботи насоса, год/рік;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

6. Технологічні нормативи витрат холодної води на промивку теплообмінників та/або баків акумуляторів після хімічного або механічного очищення ($W_{пром}$), рекомендовано визначати за формулою:

$$W_{пром} = \frac{\sum q_i \times N_i}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: q_i - обсяг холодної води, що витрачається на одну промивку одиниці обладнання, м³. Визначається за фактичними даними, за даними паспорта обладнання або за технічним регламентом експлуатації системи;

N_i - кількість промивок одиниці обладнання за рік;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

7. У разі проведення заходів з доочищення води, яка забирається з системи централізованого водопостачання (фільтрація, освітлення тощо) технологічні нормативні витрати гарячої води виробника послуг з ЦПГВ ($W_{вир}$) визначаються відповідно до регламенту роботи суб'єкта господарювання

або за паспортними даними обладнання за формулою наведеною у пункті 6 розділу III цієї Методики.

IV. Визначення індивідуальних ТНВГВ втрат

1. Технологічні нормативи витрат гарячої води з трубопроводів при аваріях ($W_{ав}$) включають витіки гарячої води під час аварії та втрати води на промивку трубопроводів і їх дезінфекцію після ліквідації аварії.

2. Визначення технологічних нормативів втрат гарячої води на витікання з трубопроводів при аваріях ($W_{ав1}$) здійснюється за формулою:

$$W_{ав1} = \frac{9568 \times N \sum(t_i \times \omega_i \times \sqrt{H})}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N - кількість аварій в мережі за рік, од.;

t_i - час витікання води до локалізації аварії, год.;

ω_i - жива площа перерізу i -го отвору, тріщини або розлому, м^2 ;

H - середній тиск на даній ділянці, м.вод.ст.;

9568 - коефіцієнт, що розраховується наступним чином:

$$9568 = 3600 \times \mu \times \sqrt{2 \times g} = 3600 \times 0,6 \times 4,4294 = 9567,5,$$

де: 3600 - коефіцієнт перерахунку секунд на години;

μ - коефіцієнт швидкості витікання рідини з затоплених малих отворів,
 $\mu = 0,6$;

g - стала величина прискорення вільного падіння, $9,806 \text{ м/с}^2$;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис. м^3 /рік.

За відсутності фактичних даних час витікання води до локалізації аварії приймається наступний для труб: діаметром до 400 мм і глибиною залягання до 2 м - 1,33 год.; діаметром до 400 мм і глибиною залягання більше 2 м - 2 год.;

діаметром від 400 мм і до 1000 мм та глибиною залягання до 2 м - 2 год.;
діаметром від 400 мм і до 1000 мм та глибиною залягання більше 2 м - 3 год.

Площа перерізу (ω_i) визначається за типом руйнування трубопроводу.
У випадках свищів, зруйнованих стиків або сальників приймається фактична площа отвору або:

$$\omega_i = 2 \times 10^{-4}, \text{ м}^2.$$

При витіканні води з тріщин у трубах допускається приймати

$$\omega_i = 0,05\pi d_i^2/4, \text{ м}^2,$$

де: d_i - діаметр трубопроводу на даній ділянці, м.

При витіканні з переломів у трубах:

$$\omega_i = 0,75\pi d_i^2/4, \text{ м}^2.$$

Співвідношення типів руйнування визначається за фактичними даними експлуатації, а за їх відсутності приймається таке співвідношення: зі свищами - 75 %, з тріщинами - 20 %, з переломом - 5 %.

У випадках просадних ґрунтів співвідношення може бути переглянуто і кількість аварій, пов'язаних з переломами, може бути збільшена до 10 %.

3. Визначення технологічних нормативів втрат води на промивку мереж після ліквідації аварії ($W_{ав2}$) здійснюється за формулою:

$$W_{ав2} = \frac{N \times (1,57 \times \sum d_i^2 \times L_i + 2826 \times \sum d_i^2 \times V_i \times t_i)}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N - кількість аварій на трубопроводі i -го діаметра, од.;

d - діаметр i -ої ділянки трубопроводу, м;

L_i - протяжність промивної ділянки трубопроводу, м. Протяжність промивних ділянок приймається за фактичними даними або вважається рівною

протяжності ремонтних ділянок. Для розподільної мережі протяжність промивної ділянки приймається рівною 500 м;

V_i - швидкість води при гідравлічній промивці, м/с. Приймається на рівні 1,5 м/с або за фактичними даними;

t_i - фактичний час промивки i -ої ділянки, год. За відсутності даних приймається час промивки трубопроводів - 2 год.;

1,57 - коефіцієнт, що враховує перерахунок сталої величини $\pi/2$ ($3,14/2=1,57$);

2826 - коефіцієнт для перерахунку секунд на години та врахування сталої величини $\pi/4$ ($2826=3600 \times 3,14/4$);

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

4. Сховані витоки гарячої води з трубопроводів (W_{cx}) включають витоки, пов'язані з протіканням води через стики і стінки трубопроводів (W_{cx1}) та витоки, пов'язані з наявністю невиявлених свищів (W_{cx2}).

5. Технологічні нормативи втрат гарячої води пов'язані з протіканнями води через стики і стінки трубопроводів (W_{cx1}) визначаються за формулою:

$$W_{cx1} = \frac{\sum N \times t \times K \times L_i \times q_i \times 0,06 \times \sqrt{H_{сер} / 60}}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N - кількість діб роботи системи гарячого водопостачання в рік, діб;

t - режим роботи системи ЦПГВ, год/добу;

L_i - довжина i -ої ділянки трубопроводу, км;

q_i - допустимий рівень витрат води. Приймається за таблицею 1;

0,06 - коефіцієнт для переведення л/хв в м³/год;

$H_{сер}$ - середній тиск води в мережі з урахуванням графіка подачі води, м.вод.ст.;

60 - тиск, при якому проводяться гідравлічні випробування, м.вод.ст.;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік;

K - коефіцієнт, який залежить від терміну експлуатації трубопроводів, матеріалу труб, типу стиків. Значення K можуть бути визначені експериментальним шляхом.

За відсутності експериментальних даних його значення приймається за таблицею 2.

Таблиця 1. Допустимий рівень втрати води з нових трубопроводів довжиною 1 км, л/хв., при тиску 60 м вод.ст.

Внутрішній діаметр трубопроводу, мм	Допустимі витрати, л/хв
50	0,14
60	0,165
70	0,196
80	0,224
90	0,252
100	0,28
125	0,35
150	0,42
200	0,56
250	0,70
300	0,85
350	0,90
400	1,00
450	1,05
500	1,10
600	1,20

Примітка. При довжині випробовуваної ділянки трубопроводу менше 1 км наведені в таблиці допустимі витрати підкачуваної води слід множити на його довжину, виражену в км; при довжині понад 1 км допустиму витрату підкачуваної води слід приймати як для 1 км.

Таблиця 2. Значення коефіцієнта K

Термін експлуатації трубопроводу, років	< 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	>70
K	1	2,1	3,2	4,4	5,5	6,5	7,5	8,5

6. Технологічні нормативи втрат гарячої води через невиявлені свищі визначаються за формулою (W_{cx2}):

$$W_{cx2} = \frac{9568 \times N_{cv} \times \sum (24 \times n_i \times \omega_i \times \sqrt{H})}{Q_{zag}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N_{cv} - кількість невиявлених свищів, од.;

24 - час витікання гарячої води через невиявлені свищі протягом доби;

n_i - кількість днів роботи системи ЦПГВ за рік, діб;

ω_i - площа отвору свища. За відсутності фактичних даних приймається рівною $2 \times 10^{-4} \text{ м}^2$;

9568 - коефіцієнт, що розраховується таким чином:

$$9568 = 3600 \times \mu \times \sqrt{2 \times g} = 3600 \times 0,6 \times 4,4294 = 9567,5,$$

де: 3600 - коефіцієнт перерахунку секунд на години;

μ - коефіцієнт швидкості витікання рідини з затоплених малих отворів,

$\mu = 0,6$;

g - стала величина прискорення вільного падіння, $9,806 \text{ м/с}^2$;

H - середній тиск на даній ділянці, м вод.ст.;

Q_{zag} - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

Кількість невиявлених свищів оцінюється за формулою:

$$N_{cv} = 0,0007 \times T \times N, \text{ од.},$$

де: 0,0007 - статистичний коефіцієнт, який враховує ймовірність невиявлення утвореного свища протягом 1 року;

N - кількість аварій за рік;

T - термін експлуатації трубопроводу, роки.

7. Витоки холодної та гарячої води через нещільності арматури обв'язки теплообмінників та внутрішньо станційних трубопроводів ($W_{арм}$) складаються з протікань води через ущільнення арматури при несправностях ($W_{арм1}$) та просочування води через закриту арматуру ($W_{арм2}$).

8. Технологічні нормативи втрат води через ущільнення арматури при несправностях ($W_{арм1}$) визначаються за формулою:

$$W_{арм1} = \frac{N \times \delta \times n \times q}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N - період роботи запірної арматури, діб;

δ - частка арматури, яка має протікання. При невідомій кількості приймається 0,1;

n - загальна кількість одиниць арматури;

q - середні втрати води через ущільнення мережевої арматури, м³/добу. Показник q оцінюється за фактичними даними, а за їх відсутності приймається на рівні 0,5 м³/добу для труб з діаметром до 100 мм, 2,15 м³/добу для труб з діаметром від 100 до 200 мм та 4,3 м³/добу для труб з діаметром 200 мм і більше;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

9. Технологічні нормативи втрат води, пов'язані з просочуванням через закриту арматуру ($W_{арм2}$), визначаються з паспортних даних арматури з урахуванням фактичного часу закриття за формулою:

$$W_{арм2} = \frac{N \times n \times q_n}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N - період перебування запірної арматури в закритому стані, діб;
 n - загальна кількість одиниць арматури, які перебувають в експлуатації;
 q_n - допустимий рівень протікання води через закриту арматуру (з паспортних даних), м³/добу. За відсутності даних приймаються на рівні 4 л/год (0,096 м³/добу);

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

IV. Визначення необлікованих втрат гарячої води

1. Втрати гарячої води, які не обліковані вузлами комерційного обліку об'ємів гарячої води, визначаються як для виробника послуг з ЦПГВ, так і для виконавця. Інші необліковані втрати води розраховуються тільки для виконавця послуг з ЦПГВ.

Необліковані втрати гарячої води визначаються для вузлів комерційного обліку.

2. Технологічні нормативи втрат гарячої води, які не обліковані вузлами комерційного обліку, виникають внаслідок розбору гарячої води нижче порогу чутливості вимірювальної техніки ($W_{но1}$) та несправності ($W_{но2}$).

3. Технологічні нормативи втрат води через подачу гарячої води нижче порогу чутливості вимірювальної техніки ($W_{но1}$) визначаються за формулою:

$$W_{но1} = \frac{\sum q_i^{ноп} \times n_i \times t_i \times N \times k}{Q_{заб}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: $q_i^{ноп}$ - поріг чутливості вимірювальної техніки і-го калібру, м³/год;

n_i - кількість вузлів комерційного обліку і-го калібру, од.;

t_i - кількість годин роботи нижче порогу чутливості. За відсутності даних приймається 6 год/добу при цілодобовій подачі гарячої води та 2 год/добу при подачі води за графіком.

N - кількість діб роботи ЦПГВ за рік, діб;

K - частка лічильників, що працюють нижче порогу чутливості. За відсутності даних приймається середньостатистичне значення 0,3;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

4. Технологічні нормативи втрат гарячої води через несправності вимірювальної техніки ($W_{но2}$) визначаються за формулою:

$$W_{но2} = \frac{n_{нес} \times q \times T}{Q_{заг}} = \frac{\delta_{нес} \times n_{ліч} \times q \times T}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: $n_{нес}$ - кількість несправної вимірювальної техніки у вузлах комерційного обліку, од.;

$\delta_{нес}$ - частка несправної вимірювальної техніки у вузлах комерційного обліку. За відсутності даних частка несправної вимірювальної техніки у вузлах комерційного обліку приймається на рівні 10%, тобто 0,1;

$n_{ліч}$ - загальна кількість вимірювальної техніки у вузлах комерційного обліку, од.;

q - середня фактична норма споживання гарячої води в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом, м³/добу;

T - середній час від виявлення до заміни несправної вимірювальної техніки (пов'язаний з періодичністю перевірки даних), діб;

$Q_{заг}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, тис.м³/рік.

5. Технологічні нормативи втрат гарячої води через невідповідність норм споживання гарячої води фактичній кількості спожитої води ($W_{нор}$), визначаються за формулою:

$$W_{\text{нор}} = \frac{30 \times Q_{\text{норм}}}{Q_{\text{реал}}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: $Q_{\text{норм}}$ - кількість гарячої води, реалізованої за нормами споживання гарячої води, $\text{м}^3/\text{рік}$;

$Q_{\text{реал}}$ - загальна кількість реалізованої гарячої води, $\text{м}^3/\text{рік}$;

30 - коефіцієнт, що ґрунтується на статистичному аналізі вибірки, од.

Для міст із сезонними коливаннями чисельності населення понад 30 % ($W_{\text{нор}}^*$) розрахунок здійснюється за формулою:

$$W_{\text{нор}}^* = \frac{\sum(N_i - N_{\text{min}}) \times q_{\text{нор}} \times \delta_{\text{нор}}}{Q_{\text{заг}}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3,$$

де: N_i - чисельність населення в i -му місяці року, осіб;

N_{min} - найменша чисельність населення, зафіксована протягом року, осіб;

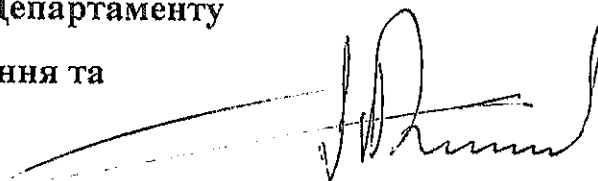
$q_{\text{нор}}$ - норма споживання гарячої води, $\text{м}^3/(\text{осіб} \cdot \text{доба})$;

$\delta_{\text{нор}}$ - частка води, яка реалізується населенню за нормами споживання гарячої води, по відношенню до загальної кількості реалізованої гарячої води;

$Q_{\text{заг}}$ - загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ, $\text{тис. м}^3/\text{рік}$.

Коливання чисельності населення приймаються згідно з даними спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі статистики.

Заступник директора Департаменту
систем життєзабезпечення та
житлової політики

В.В. Токаренко

Додаток 1
до Методики визначення
технологічних нормативів витрат
та втрат гарячої води
у системах централізованого
постачання гарячої води
(пункт 13 розділу II)

Програмний продукт для примірного розрахунку поточних індивідуальних ТНВГВ
(приклад розрахунку)

Загальні вихідні дані		
Складова	Од.виміру	Значення
Загальний обсяг води, що надійшов до системи ЦПГВ	тис. м ³ /рік	
Подача гарячої води у мережу	тис. м ³ /рік	
Реалізація гарячої води (загальна)	тис. м ³ /рік	
Реалізація гарячої води (за нормами)	тис. м ³ /рік	
Кількість днів роботи системи ЦПГВ за рік	діб	
Режим роботи системи ЦПГВ	год/добу	
Загальна протяжність мереж ЦПГВ	м	

Технологічні нормативи витрат води на господарсько-побутові потреби		
$W_{власн} = \frac{K_{p-д} \times (K_{инт} \times 0,015 + K_{роб} \times 0,025) + N \times K_c \times 0,5}{Q_{заг}} , м^3/тис. м^3$		
Кількість інженерно-технічних працівників	осіб	
Кількість робочих	осіб	
Річна кількість змін	од.	
Кількість душових сіток	од.	
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи витрат води в розподільних мережах на планові промивки та дезінфекцію мереж		
$W_{л} = \frac{N \times n \times (1,57 \times \sum d_i^2 \times L_i + 2826 \times \sum d_i^2 \times V_i \times t_i)}{Q_{заг}} , м^3/тис. м^3$		
Кількість планових промивок трубопроводів	од.	
Середній діаметр трубопроводів (усереднений за довжиною трубопроводу)	м	
Середня протяжність промивної ділянки	м	
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи витрат холодної та гарячої води на господарсько-побутові потреби насосних станцій та насосних груп		
$W_n = \frac{\sum q_i \times T_i}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Загальна кількість насосних агрегатів	од.	
Витрати води усереднені за паспортними даними насосів	м ³ /год.	
Кількість насосних агрегатів, які за паспортними даними мають витрати води на власні потреби	од.	
Середньорічний фактичний час роботи насосу (усереднений з продуктивністю насосу)	год.	
Розраховане значення		
	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи витрат холодної води на промивку теплообмінників та/або баків акумуляторів		
$W_{пром} = \frac{\sum q_i \times N_i}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Середній об'єм води, який витрачається на промивку одиниці ємнісного обладнання	м ³	
Кількість одиниць ємнісного обладнання	од.	
Середня кількість промивок обладнання за рік	од.	
Розраховане значення		
	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи витрат гарячої води на витікання з трубопроводів при аваріях		
$W_{ав1} = \frac{9568 \times N \sum (t_i \times \omega_i \times \sqrt{H})}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Кількість аварій на мережах ЦПГВ за рік	од.	
Середній час витікання води до локалізації аварії	год.	
Середній тиск в мережі гарячого водопостачання	м вод. ст.	
Розраховане значення		
	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат води на промивку мереж після ліквідації аварії		
$W_{ав2} = \frac{N \times (1,57 \times \sum d_i^2 \times L_i + 2826 \times \sum d_i^2 \times V_i \times t_i)}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат гарячої води пов'язані з протіканням води через стики і стінки трубопроводів		
$W_{сх1} = \frac{\sum N \times t \times K \times L_i \times q_i \times 0,06 \times \sqrt{H_{сер}} / 60}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Середній допустимий рівень витрат води при гідравлічних випробуваннях (визначається за середнім діаметром відповідно до табл.1 цієї Методики)	л/хв	
Середній термін експлуатації трубопроводів	років	
Коефіцієнт К, який залежить від терміну експлуатації трубопроводу (визначається за табл. 2 цієї Методики за усередненим терміном експлуатації)		
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат гарячої води через невиявлені свищі		
$W_{сх2} = \frac{9568 \times N_{св} \times \sum (24 \times n_i \times \omega_i \times \sqrt{H})}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат води через ущільнення арматури при несправностях		
$W_{арм} = \frac{N \times \delta \times n \times q}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Кількість одиниць арматури діаметром більше 200 мм	од.	
Кількість одиниць арматури діаметром від 100 до 200 мм	од.	
Кількість одиниць арматури діаметром до 100 мм	од.	
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат води пов'язані з просочуванням через закриту арматуру		
$W_{арм2} = \frac{N \times n \times q_n}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат води через подачу гарячої води нижче порогу чутливості вимірювальної техніки		
$W_{но1} = \frac{\sum q_i^{ноп} \times n_i \times t_i \times N \times k}{Q_{заб}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Загальна кількість вузлів комерційного обліку	од.	
Середня кількість годин роботи вузлів комерційного обліку нижче порогу чутливості	год./добу	
Середнє значення порогу чутливості засобів вимірювальної техніки	м ³ /год.	
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат гарячої води через несправності вимірювальної техніки		
$W_{но2} = \frac{n_{нес} \times q \times T}{Q_{заг}} = \frac{\delta_{нес} \times n_{ліч} \times q \times T}{Q_{заг}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Середня норма споживання гарячої води у будівлі	м ³ /добу	
Середній час від виявлення до заміни несправності на засобах обліку	діб	
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Технологічні нормативи втрат води через невідповідність норм споживання гарячої води фактичній кількості спожитої води		
$W_{нор} = \frac{30 \times Q_{норм}}{Q_{реал}}, \text{ м}^3/\text{тис. м}^3$		
Розраховане значення	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!
Загальний рівень технологічних витрат	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!
Загальний рівень втрат	м ³ /тис. м ³	#DIV/0!

Додаток 2
до Методики визначення
технологічних нормативів
витрат та втрат гарячої води
у системах централізованого
постачання гарячої води
(пункт 13 розділу II)

**Вихідні дані до Програмного продукту для примірного розрахунку
поточних індивідуальних ТНВГВ**

1. Програмний продукт передбачений виключно для примірного розрахунку рівня технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води. Використання даного продукту не виключає необхідності проведення детального розрахунку та розробки відповідного звіту.

2. Окремі формули можуть давати неточні результати у зв'язку з тим, що при розрахунках використовуються усереднені показники.

3. Усереднені показники використовуються при розрахунках технологічних нормативів витрат гарячої води на планову промивку трубопроводів, на власні потреби насосних станцій та насосних груп, втрат води при аваріях, на промивку мереж після аварій, пов'язаних зі схованими витокami води та необлікованих втрат через протікання нижче порогу чутливості.

Усереднення величини «а» по величині «b» розраховується за формулою:

$$a_{сер} = \frac{\sum a_i \times b_i}{\sum b_i},$$

де a_i - значення і-ої складової величини «а»;

b_i - значення i -ої складової величини «b».

4. Всі вихідні дані вносяться у поля позначені блакитним кольором. Результати розрахунків виділено помаранчевим кольором.

5. Заголовки до формул для розрахунків технологічних нормативів витрат гарячої води виділено зеленим кольором, а для розрахунків витрат води – червоним.

6. Загальний рівень технологічних витрат та витрат води приведено внизу таблиці.

7. Загальні вихідні дані.

До загальних вихідних даних відносяться дані щодо загальних обсягів холодної води, що надійшов до системи ЦПГВ для приготування гарячої води (відповідно до положень цієї Методики), обсягів поданої гарячої води у мережу ЦПГВ, обсягів реалізованої води, в тому числі реалізованої за нормами споживання. Ці вихідні дані необхідно приводити у тисячах кубічних метрів за рік.

Крім того, вказується загальна кількість днів роботи ЦПГВ за рік з врахуванням відключення цих систем на планові, поточні ремонти та загальна протяжність мереж гарячого водопостачання (трубопроводи до комерційного вузла обліку).

8. Технологічні нормативи витрат води на господарсько-побутові потреби.

Для примірного розрахунку даної складової необхідно вказати загальну чисельність інженерно-технічних працівників та робочих (осіб), які безпосередньо задіяні у процесі виробництва гарячої води (працівники ЦТП, ІТП, котельні), загальну річну кількість змін (одиниць) та кількість душових кабінок на ЦТП, ІТП, котельнях (одиниць).

9. Технологічні нормативи витрат води в розподільних мережах на планові промивки та дезінфекцію мереж.

Вказується кількість планових промивок трубопроводів за рік та усереднені за довжиною значення діаметрів трубопроводів (в метрах) та протяжності промивних ділянок (в метрах).

10. Технологічні нормативи витрат холодної та гарячої води на господарсько-побутові потреби насосних станцій та насосних груп.

Насосні агрегати в системах теплопостачання умовно поділяються на дві групи: насоси, які за паспортними даними мають витрати води на власні потреби (охолодження підшипників тощо), та насоси, які за паспортними даними не мають таких витрат води.

Для примірного розрахунку витрат необхідно вказати загальну кількість насосних агрегатів, які знаходяться на ЦТП, ІТП та котельнях. Крім того, за паспортними даними обладнання, необхідно вказати витрати води на власні потреби насосів та загальну кількість насосів, що мають подібні витрати.

Усереднений річний час роботи насосів розраховується для всіх насосних агрегатів, що встановлені на ЦТП, ІТП та котельнях.

11. Технологічні нормативи витрат холодної води на промивку теплообмінників та/або баків акумуляторів.

Вказується загальна кількість ємнісного обладнання, яке експлуатується на ЦТП, ІТП та котельнях, кількість промивок обладнання за рік (за необхідності значення можна усереднити за кількістю обладнання). Середній об'єм води, який витрачається на промивку одиниці обладнання визначається за фактичними даними, як середнє арифметичне значення.

12. Технологічні нормативи витрат гарячої води на витікання з трубопроводів при аваріях.

Для примірного розрахунку приводяться дані щодо загальної кількості аварій на мережах ЦПГВ та усереднені по довжині трубопроводів значення: час витікання води до локалізації аварії (приймається за цією Методикою) та середній тиск в мережі.

13. Технологічні нормативи втрат води на промивку мереж після ліквідації аварії.

Для примірного розрахунку цього значення використовуються дані, які вводились в загальних даних, та пунктах 9 та 12 цих Вихідних даних до Програмного продукту. Додаткових даних вводити не потрібно.

14. Технологічні нормативи втрат води пов'язані з протіканням води через стики і стінки трубопроводів.

Для примірного розрахунку схованих втрат води, які пов'язані з протіканням води через стики та стіни трубопроводів необхідно привести наступні вихідні дані: усереднений термін експлуатації трубопроводів; допустимий рівень витрат води, який визначається за таблицею 1 цієї Методики по середньому діаметру; коефіцієнт K , який визначається за таблицею 2 цієї Методики по середньому терміну експлуатації трубопроводів.

15. Технологічні нормативи втрат гарячої води через невиявлені свищі.

Для примірного розрахунку цього значення використовуються дані, які вводились в загальних даних та пунктах 12 та 14 цих Вихідних даних до Програмного продукту. Додаткових даних вводити не потрібно.

16. Технологічні нормативи втрат води через ущільнення арматури при несправностях.

Для примірного розрахунку вказується кількість одиниць арматури діаметром до 100 мм, кількість одиниць арматури діаметром від 100 мм до 200 мм та кількість одиниць арматури діаметром більше 200 мм.

17. Технологічні нормативи втрат води пов'язані з просочуванням через закриту арматуру.

Для примірного розрахунку цього значення використовуються дані, які вводились в загальних даних та пункті 16 цих Вихідних даних до Програмного продукту. Додаткових даних вводити не потрібно.

18. Технологічні нормативи втрат води через подачу гарячої води нижче порогу чутливості вимірювальної техніки.

Приводиться загальна кількість вузлів комерційного обліку, їх середня кількість годин роботи нижче порогу чутливості та усереднене значення порогу чутливості.

19. Технологічні нормативи втрат гарячої води через несправності вимірювальної техніки.

Для примірного розрахунку цієї складової приводиться середня норма споживання гарячої води у населеному пункті, який обслуговується суб'єктом господарювання та середній час від виявлення до усунення несправності вимірювальної техніки (дане значення відповідає міжпіврічному інтервалу).

20. Технологічні нормативи втрат води через невідповідність норм споживання гарячої води фактичній кількості спожитої води.

Для примірного розрахунку цієї складової використовуються загальні вихідні дані Програмного продукту.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Станом на 01.11.2017 Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг здійснюється регулювання 47 підприємств теплопостачання та гарячого водопостачання (з яких 7 підприємств Автономної Республіки Крим).

За оперативною інформацією, від НКРЕКП до місцевих органів влади перейшло 207 підприємств теплопостачання та гарячого водопостачання, що становить 81 % загальної кількості підприємств, діяльність яких регулювалася НКРЕКП.

Наразі 1 129 підприємств централізованого теплопостачання та централізованого постачання гарячої води регулюються на місцевому рівні.

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 23.04.2016 № 361 місцевими державними адміністраціями вживаються вичерпні заходи для невідкладного забезпечення централізованого постачання гарячої води споживачам.

За інформацією, що надійшла від обласних та Київської міської державних адміністрацій, централізованим постачанням гарячої води забезпечується населення міст Вінниця, Ладижин, Луцьк, Ковель, Нововолинськ, В.Волинський, Маневицький район Волинської області, Дніпро, Кривий Ріг, Апостолівський район Дніпропетровської області, Краматорськ, Красний Ліман, Маріуполь, Бахмуцький та Маріїнський райони Донецької області, Миколаївська ОТГ Донецької області, Запоріжжя, Енергодар, Івано-Франківськ, Бурштин, Києво-Святошинський район Київської області, Бровари, Обухів, Славутич, Лисичанськ, Северодонецьк, Рубіжне, Львів, Червоноград, Новий Розділ, Добротвір, Новояворівськ, Южноукраїнськ, Одеса, Чорноморськ, Полтава, Карлівка, Кременчук, Лубни, Миргород, Гадяч, Горішні Плавні, Рівне, Варац, Дубно, Острог, Суми, Конотоп, Охтирка, Шостка, Тернопіль, Харків та Харківський район Харківської області, Дергачівський район Харківської області, Змієвський район Харківської області, Хмельницький, Кам'янець-Подільський, Нетішин, Черкаси, Чернігів, Городня, Корюківка та Київ.

Станом на 01.11.2017 із 83 684 житлових будинків з централізованим опаленням до систем централізованого постачання гарячої води (далі – ЦПГВ) підключено 36 806 житлових будинків, що становить 44% їх загальної кількості.

За інформацією обласних та Київської міської державних адміністрацій, у 2016 році із 84 656 житлових будинків з централізованим

опаленням до систем ЦПГВ було підключено 39 718 житлових будинків, що становило 47% їх загальної кількості.

Тобто порівняно з 2016 роком рівень реалізації та споживання гарячої води у 2017 році зменшився, а отже, і витрата води на одного мешканця зменшилась.

З набуттям чинності Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» встановлення стовідсоткового технологічного обліку споживання води у центральних та індивідуальних теплових пунктах (далі – ЦТП та ІТП) зумовить можливість проведення аналізу її споживання на потреби ЦПГВ.

Станом на 01.11.2017 втрати гарячої води становлять 38%, що є прямими втратами підприємств, пов'язаними з виробництвом гарячої води у ЦТП або ІТП та/або котельнях, при транспортуванні та наданні послуг з ЦПГВ (і є збитками підприємств).

Проблематика у збільшенні відсотка втрат гарячої води пов'язана з тим, що гаряча вода надається споживачам протягом року, а тепла енергія протягом опалювального сезону. Із зростанням тарифів на послуги з ЦПГВ через істотне здорожчення природного газу для виробництва теплової енергії зменшується кількість споживачів гарячої води з причини встановлення ними бойлерів та збільшенням її несанкціонованого відбору.

Так, на виконання пункту 199 Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275, було прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 569 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання».

Реалізація зазначеної Концепції передбачається в три етапи.

На першому етапі (2017-2018 роки) заплановано, зокрема:

стимулювання зниження рівня втрат теплової енергії та гарячого водопостачання під час її виробництва до 8 відсотків та транспортування до 15 відсотків;

завершення процедури удосконалення тарифної політики, спрямованої на встановлення уповноваженими органами тарифів, які покриватимуть капітальні та операційні витрати підприємств;

впровадження механізму стимулюючого тарифоутворення;

забезпечення 100-відсоткового комерційного обліку спожитої теплової енергії та гарячої води;

сприяння переходу підприємств на двоставкові тарифи.

Згідно з пунктом 3 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, належить розроблення науково обґрунтованих нормативів витрат та втрат ресурсів, що використовуються при виробництві, транспортуванні та постачанні житлово-комунальних послуг.

Відповідно до абзацу шостого підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197, Мінрегіон відповідно до покладених на нього завдань затверджує методики визначення норм споживання житлово-комунальних послуг (крім споживання природного газу та електроенергії), нормативів витрат і втрат ресурсів, що використовуються у житлово-комунальній сфері, вартості утримання та технічного обслуговування об'єктів житлово-комунального господарства.

Пунктом 70 Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», передбачено, що формування тарифів на послуги з ЦПГВ підприємствами здійснюється відповідно до річних планів надання таких послуг, що складаються у розрізі територіальних громад, у межах яких підприємство надає послугу з ЦПГВ (є виконавцем такої послуги), економічно обґрунтованих планових витрат, визначених на підставі державних нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у плановому періоді. Тариф на послуги з ЦПГВ розраховується виходячи із вартості теплової енергії, затвердженої для відповідної категорії споживачів у відповідній територіальній громаді, та вартості послуг з централізованого водопостачання, що використовуються для надання послуг з ЦПГВ, з урахуванням втрат теплової енергії та води в мережах ЦПГВ, визначених в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших документів щодо нормування витрат та втрат ресурсів, якими передбачені особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

Тобто, розрахунок технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ повинен бути невід'ємною складовою тарифів на послуги з ЦПГВ. Методика його розрахунку повинна забезпечувати виконання двох основних завдань:

розраховане значення не повинно суттєво відрізнятись від фактичного; методика повинна стимулювати підприємства до скорочення втрат і витрат гарячої води.

На сьогодні на державному рівні відсутній нормативно-правовий акт, який визначає загальні вимоги до технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ та не розроблено і не прийнято відповідних міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших документів щодо нормування витрат та втрат води в мережах ЦПГВ, якими передбачено особливості технологічного процесу виробництва та приготування гарячої води.

З огляду на викладене Мінрегіоном розроблено проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води» (далі – проект наказу).

2. Мета і шляхи її досягнення

Проектом наказу пропонується затвердити Методику визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води, яка дозволить проводити розподіл між обсягами технологічних нормативів витрат та втрат гарячої і холодної води при виробництві гарячої води у ЦТП та ІТП та/або котельнях, при транспортуванні та наданні послуг з ЦПГВ.

Прийняття проекту наказу забезпечить створення нормативно-правових основ для застосування економічних важелів керування процесом енергозбереження, планування реалізації, споживання, їх оцінки ефективності гарячого водопостачання, планування тарифів, проведення прогнозних розрахунків на перспективу при складанні балансів та цільових програм розвитку, а також для розроблення техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів технічної модернізації систем ЦПГВ та обладнання.

3. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють:

Водний кодекс України;

закони України «Про питну воду та питне водопостачання», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про житлово-комунальні послуги», «Про теплопостачання», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»;

постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» та від 21.07.2005 № 630 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує додаткових матеріальних чи інших витрат.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Державним агентством водних ресурсів України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Державною регуляторною службою України та державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект наказу стосується питань функціонування місцевого самоврядування та потребує погодження Всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та «Українська асоціація районних та обласних рад», Всеукраїнською асоціацією сільських та селищних рад.

6¹. Запобігання дискримінації

Проект наказу не містить ознак дискримінації.

Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

7. Запобігання корупції

Проект наказу не передбачає правил і процедур, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень.

Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

8. Громадське обговорення

Проект наказу буде розміщено на офіційному веб-сайті Мінрегіону (www.minregion.gov.ua).

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технології

Проект наказу не надсилався на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технології, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект наказу потребує погодження Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та Спільним

представницьким органом всеукраїнських профспілок та профспілкових об'єднань.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект наказу є регуляторним актом та відповідає принципам державної регуляторної політики.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація проекту наказу не вплине на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття проекту наказу дозволить забезпечити єдиний підхід до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ та забезпечить створення нормативно-правових основ для застосування економічних важелів керування процесом енергозбереження, планування реалізації, споживання, їх оцінки ефективності гарячого водопостачання, планування тарифів, проведення прогностичних розрахунків на перспективу при складанні балансів та цільових програм розвитку, а також для розроблення техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів технічної модернізації систем ЦПГВ та обладнання.

Перший заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово - комунального господарства України

В.А. НЕГОДА

_____ 2017 року

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

I. Визначення проблеми

Станом на 01.11.2017 Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг здійснюється регулювання 47 підприємств теплопостачання та гарячого водопостачання (з яких 7 підприємств АР Крим).

За оперативною інформацією від НКРЕКП до місцевих органів влади перейшло 207 підприємств теплопостачання та гарячого водопостачання, що становить 81 % загальної кількості підприємств, діяльність яких регулювалася НКРЕКП.

Наразі 1 129 підприємств централізованого теплопостачання та централізованого постачання гарячої води регулюються на місцевому рівні.

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 23.04.2016 № 361 місцевими державними адміністраціями вживаються вичерпні заходи для невідкладного забезпечення централізованого постачання гарячої води споживачам.

За інформацією, що надійшла від обласних та Київської міської державних адміністрацій, централізованим постачанням гарячої води забезпечується населення міст Вінниця, Ладижин, Луцьк, Ковель, Нововолинськ, В.Волинський, Маневицький район Волинської області, Дніпро, Кривий Ріг, Апостолівський район Дніпропетровської області, Краматорськ, Красний Ліман, Маріуполь, Бахмуцький та Маріїнський райони Донецької області, Миколаївська ОТГ Донецької області, Запоріжжя, Енергодар, Івано-Франківськ, Бурштин, Києво-Святошинський район Київської області, Бровари, Обухів, Славутич, Лисичанськ, Северодонецьк, Рубіжне, Львів, Червоноград, Новий Розділ, Добротвір, Новояворівськ, Южноукраїнськ, Одеса, Чорноморськ, Полтава, Карлівка, Кременчук, Лубни, Миргород, Гадяч, Горішні Плавні, Рівне, Вараш, Дубно, Острог, Суми, Конотоп, Охтирка, Шостка, Тернопіль, Харків та Харківський район Харківської області, Дергачівський район Харківської області, Змієвський район Харківської області, Хмельницький, Кам'янець-Подільський, Нетішин, Черкаси, Чернігів, Городня, Корюківка та Київ.

Станом на 01.11.2017 із 83 684 житлових будинків з централізованим опаленням до систем централізованого постачання гарячої води (далі – ЦПГВ) підключено 36 806 житлових будинків, що становить 44% їх загальної кількості.

За інформацією обласних та Київської міської державних адміністрацій, на території України у 2016 році із 84 656 житлових будинків з централізованим опаленням до систем ЦПГВ було підключено 39 718 житлових будинків, що становило 47% від їх загальної кількості.

Тобто порівняно з 2016 роком рівень реалізації та споживання гарячої води у 2017 році зменшився, а отже, і витрата води на одного мешканця зменшилась.

З набуттям чинності Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» встановлення стовідсоткового технологічного обліку споживання води у центральних та індивідуальних теплових пунктах (далі – ЦТП та ІТП) зумовить можливість проведення аналізу її споживання на потреби ЦПГВ.

Станом на 01.11.2017 втрати гарячої води становлять 38%, що є прямими втратами підприємств, пов'язаними з виробництвом гарячої води у ЦТП або ІТП та/або котельнях, при транспортуванні та наданні послуг з ЦПГВ (і є збитками підприємств).

Проблематика у збільшенні відсотка втрат гарячої води пов'язана з тим, що гаряча вода надається споживачам протягом року, а тепла енергія протягом опалювального сезону. Із зростанням тарифів на послуги з ЦПГВ через істотне здорожчення природного газу для виробництва теплової енергії зменшується число споживачів гарячої води з причини встановлення ними бойлерів та збільшенням її несанкціонованого відбору.

Так, на виконання пункту 199 Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275, було прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 569 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання».

Реалізація зазначеної Концепції передбачається в три етапи.

На першому етапі (2017-2018 роки) заплановано, зокрема:

стимулювання зниження рівня втрат теплової енергії та гарячого водопостачання під час її виробництва до 8 відсотків та транспортування до 15 відсотків;

завершення процедури удосконалення тарифної політики, спрямованої на встановлення уповноваженими органами тарифів, які покриватимуть капітальні та операційні витрати підприємств;

впровадження механізму стимулюючого тарифоутворення;

забезпечення 100-відсоткового комерційного обліку спожитої теплової енергії та гарячої води;

сприяння переходу підприємств на двоставкові тарифи.

Згідно з пунктом 3 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, належить розроблення науково обґрунтованих нормативів витрат та втрат ресурсів, що використовуються при виробництві, транспортуванні та постачанні житлово-комунальних послуг.

Відповідно до абзацу шостого підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197, Мінрегіон відповідно до покладених

на нього завдань затверджує методики визначення норм споживання житлово-комунальних послуг (крім споживання природного газу та електроенергії), нормативів витрат і втрат ресурсів, що використовуються у житлово-комунальній сфері, вартості утримання та технічного обслуговування об'єктів житлово-комунального господарства.

Пунктом 70 Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», передбачено, що формування тарифів на послуги з ЦПГВ підприємствами здійснюється відповідно до річних планів надання таких послуг, що складаються у розрізі територіальних громад, у межах яких підприємство надає послугу з ЦПГВ (є виконавцем такої послуги), економічно обґрунтованих планових витрат, визначених на підставі державних нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у плановому періоді. Тариф на послуги з ЦПГВ розраховується виходячи із вартості теплової енергії, затвердженої для відповідної категорії споживачів у відповідній територіальній громаді, та вартості послуг з централізованого водопостачання, що використовуються для надання послуг з ЦПГВ, з урахуванням втрат теплової енергії та води в мережах ЦПГВ, визначених в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших документів щодо нормування витрат та втрат ресурсів, якими передбачені особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

Тобто розрахунок технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ повинен бути невід'ємною складовою тарифів на послуги з ЦПГВ. Методика його розрахунку повинна забезпечувати виконання двох основних завдань:

розраховане значення не повинно суттєво відрізнятись від фактичного; методика повинна стимулювати підприємства до скорочення втрат і витрат гарячої води.

На сьогодні на державному рівні відсутній нормативно-правовий акт, який визначає загальні вимоги до технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ та не розроблено і не прийнято відповідних міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших документів щодо нормування витрат та втрат води в мережах ЦПГВ, якими передбачено особливості технологічного процесу виробництва та приготування гарячої води.

З огляду на викладене Мінрегіоном розроблено проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води» (далі – проект наказу).

Порушене питання зачіпає інтереси всіх верств суспільства, основними групами (підгрупи), на які проблема справляє вплив, є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	Ні
Держава	-	Ні
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	Ні

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки необхідно встановити єдині вимоги щодо визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є виконання Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 569, законів України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» щодо єдиного підходу до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ.

Прийняття регуляторного акта визначить єдиний підхід раціонального використання матеріальних та енергетичних ресурсів, планування споживання та оцінки ефективності використання енергоресурсів, планування тарифів, проведення прогностичних розрахунків на перспективу при складанні регіональних балансів та цільових програм розвитку, а також для розроблення техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів технічної модернізації систем ЦПГВ.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Спосіб є неприйнятним, оскільки не відповідає вимогам законів України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» щодо єдиного підходу до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ. Не дозволяє забезпечити практичне поетапне виконання Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 569.

Прийняття проекту акта	Затвердження регуляторного акта забезпечить виконання вимог законів України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 щодо єдиного підходу до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води, що було передбачено чинним законодавством і не прийнято до теперішнього часу
------------------------	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Прийняття проекту акта	<p>Реалізація державної політики у сфері житлово-комунального господарства. Удосконалення нормативно-правової бази.</p> <p>Створення нормативно-правових основ для застосування економічних важелів керування процесом енергозбереження, планування реалізації, споживання, їх оцінки ефективності гарячого водопостачання, планування тарифів, проведення прогностичних розрахунків на перспективу при складанні балансів та цільових програм розвитку, а також для розроблення техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів технічної модернізації систем ЦПГВ та обладнання</p>	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Прийняття проекту акта	<p>Реалізація прав споживачів щодо створення умов для залучення, використання за призначенням та повернення вкладених інвестицій, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на скорочення собівартості виробництва (надання) послуг з ЦПГВ, енергозбереження, модернізацію виробництва та підвищення якості послуг, що надаються.</p> <p>Відповідність рівня цін/тарифів розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.</p> <p>Відкритість, доступність та прозорість структури цін/тарифів для споживачів.</p> <p>Відповідність оплати послуг з ЦПГВ їх наявності, кількості та якості</p>	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	47	677	452	-	1 176
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	4,0	57,6	38,4	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Прийняття проекту акта	<p>Встановлення єдиного підходу до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ, що передбачено чинним законодавством і не прийнято до теперішнього часу.</p> <p>Стимулювання зниження рівня втрат гарячої води під час її виробництва та приготування до 15 відсотків.</p> <p>Удосконалення тарифної політики, спрямованої на встановлення уповноваженими органами тарифів, які покриватимуть капітальні та операційні (технологічні) витрати підприємств, що надають послуги з ЦПГВ.</p> <p>Приведення рівня реалізації та споживання гарячої води та витрат гарячої води на одного мешканця до фактичного показника</p>	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні
Прийняття регуляторного акта	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей державного регулювання
Прийняття проекту акта	4	У разі прийняття регуляторного акта задекларовані цілі державного регулювання щодо встановлення єдиного підходу до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ буде досягнуто повною мірою

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для громадян та суб'єктів господарювання відсутні	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін витрати для громадян та суб'єктів господарювання відсутні	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети, вимоги Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 569, законів України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» щодо єдиного підходу до визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ не будуть виконані
Прийняття проекту акта	Максимальні	У разі прийняття регуляторного акта держава, суб'єкти господарювання та споживачі не нестимуть ніяких матеріальних та інших витрат	У разі прийняття регуляторного акта задекларовані цілі державного регулювання буде досягнуто повною мірою

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання визначеної проблеми передбачається шляхом оприлюднення проекту наказу на офіційному веб-сайті Мінрегіону, погодження його із заінтересованими органами та подання до Мін'юсту для проведення реєстрації.

Дії суб'єктів господарювання (підприємств теплопостачання та гарячого водопостачання): ознайомлення з Методикою визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ, розрахунок відповідних технологічних нормативів витрат та втрат води при виробництві гарячої води, транспортуванні та наданні послуг з ЦПГВ та їх врахування при формуванні тарифів на послуги з ЦПГВ.

Регуляторним актом передбачається затвердити Методику визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах ЦПГВ, таким чином встановивши єдиний підхід до раціонального використання матеріальних та енергетичних ресурсів, планування споживання та оцінки ефективності використання енергоресурсів, планування тарифів, проведення прогнозних розрахунків на перспективу при складанні регіональних балансів та цільових програм розвитку, а також для розроблення техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів технічної модернізації систем ЦПГВ.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Виконання вимог регуляторного акта з боку органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій оцінюється як середнє, оскільки впровадження вимог такого регуляторного акта реалізується за ініціативою підприємств сфери теплопостачання.

Тест малого підприємництва (М-тест) наведено у додатку до цього аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають перманентний характер.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності дії регуляторного акту обрано такі показники:

розмір надходжень до Державного бюджету України у вигляді податків та зборів – не передбачається;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта – 1 176;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – не передбачається;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – вище середнього, проект акта розміщено на офіційному веб-сайті Мінрегіону;

кількість суб'єктів господарювання для яких тарифи на послуги з ЦПГВ встановлює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг - 47;

кількість суб'єктів господарювання для яких тарифи на послуги з ЦПГВ встановлюються органами місцевого самоврядування - 1129;

кількість житлових будинків підключених до систем ЦПГВ - 36 806.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

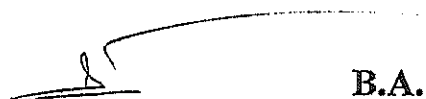
Базове відстеження результативності здійснюватиметься після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років після набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься один раз на три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснюватися за допомогою статистичного методу.

**Перший заступник Міністра
регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального
господарства України**

В.А. Негода

_____ 2017

Додаток
до аналізу регуляторного впливу до
проекту наказу Мінрегіону «Про
затвердження Методики визначення
технологічних нормативів витрат та
втрат гарячої води у системах
централізованого постачання гарячої
води»

Тест малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено Мінрегіоном у період з 27 жовтня 2017 року по 27 листопада 2017 року.

№ з/п	Вид консультації	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Надсилання Мінрегіоном проекту акта на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади та соціальних партнерів	8	Отримання зауважень до проекту акта
2	Телефонні розмови	Структурні підрозділи з питань житлово-комунального господарства обласних та Київської міської державних адміністрацій	Обговорення проблемних питань у сфері тепlopостачання, у тому числі централізованого постачання гарячої води, вироблення дієвих шляхів їх розв'язання

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

2.1. Кількість суб'єктів малого підприємництва, на які поширюється регулювання – 452 (одиниць), у тому числі малого підприємництва – 452 (одиниць) та мікропідприємництва – 0 (одиниць).

2.2. Питома вага суб'єктів малого підприємництва – 38,4% у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, та мікропідприємництва – 0%.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	47	677	452	–	1176*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	4,0	57,6	38,4	–	100

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання <i>Формула:</i> <i>витрати часу на отримання інформації = 0,5 години (0,0625 дня) X (6784 грн./20 роб. день)</i> <i>Примітка:</i> Для розрахунку взято показник заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності у вересні 2017 року (середня заробітна плата за видами економічної діяльності «Надання інших видів послуг» за місяць у 2017 році)	21,2	0	106,0
2	Процедури організації виконання вимог регулювання: проведення детального розрахунку технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води <i>Формула:</i> <i>витрати часу на здійснення розрахунків за формулами, передбаченими Методикою визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води 5 годин (0,625 роб. дня) X заробітну плату (6784 грн./20 роб. день)</i>	212	212	1060

	<p><i>Примітка: Для розрахунку взято показник заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності у вересні 2017 року (середня заробітна плата за видами економічної діяльності «Надання інших видів послуг» за місяць у 2017 році</i></p>			
3	<p>Процедури офіційного звітування</p> <p>підготовка звіту про проведені детальні розрахунки технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води</p> <p>Формула: <i>Витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місяця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів (окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок) * вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) * оціночна кількість оригінальних звітів</i> <i>6 год. (0,75 роб. дня) X 6784 грн./20 роб. день X 1звіт за рік</i></p> <p><i>Примітка: Для розрахунку взято показник заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності у вересні 2017 року (середня заробітна плата за видами економічної діяльності «Надання інших видів послуг» за місяць у 2017 році</i></p>	254,4	254,4	1272

4	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
	технічна модернізація систем централізованого постачання гарячої води за рахунок амортизаційних відрахувань до інвестиційних проектів Формула: 1) у перший рік: заплановане скорочення витрат та втрат 23 % ((60 % від загального скорочення витрат та втрат) X загальну потребу коштів на здійснення модернізації 7 610 188,4 грн. / 100%) / 452 суб'єкти малого підприємництва; 2) за кожен наступний рік: заплановане скорочення витрат та втрат 0,625 % ((1,6 % від загального скорочення витрат та втрат) X загальну потребу коштів на здійснення модернізації 7 610 188,4 грн. / 100%) / 452 суб'єкти малого підприємництва	10 102	269,44	4 567 181,55
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1+2+3+4+5)	10 589,6	735,84	13 532,96 (стартовий рік + періодичні витрати X 4 роки)
7	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	452 од.*	452 од.*	452 од.*
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	4 786 499,2 грн.	332 599,68 грн.	6 116 897,92 грн.

* Примітка: проведення М-Тесту здійснювалося на підставі оціночних даних за інформацією профільних асоціацій у сфері житлово-комунального господарства.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва відсутні. Реалізація вимог регулювання не потребує додаткових матеріальних і фінансових витрат із Державного бюджету України, тому розрахунок витрат згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу регуляторного впливу не виконується.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	4 786 499,2	6 116 897,92
2	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	4 786 499,2	6 116 897,92
3	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	4 786 499,2	6 116 897,92

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

З метою зменшення часу, необхідного для ознайомлення з актом, документ (після його затвердження) буде розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті Мінрегіону.

Це дозволить скоротити час, необхідний для ознайомлення суб'єктів господарювання з актом орієнтовно на 10%, що в свою чергу скоротить витрати малого підприємництва.

Пошук

ПРО МІНІСТЕРСТВО НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ ПРЕС-ЦЕНТР ПРИЙМАЛЬНЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗ.

Головна > Нормативно-правова база > Регуляторна політика > Повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів > Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

Пошук по нормативній базі

Регуляторна політика

Інформація про здійснення Міністерством регуляторної діяльності

Відстеження результативності

План діяльності Мінрегіону з підготовки проектів регуляторних актів

Повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів

Проекти регуляторних актів для обговорення та аналізу регуляторного впливу

Громадське обговорення

Нормативно-правові та інші акти

Нове в законодавстві

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

20.12.2017

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

1. Розробник: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

2. Стислий виклад змісту проекту:

Проектом наказу Мінрегіону пропонується затвердити Методику визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води, яка дозволить проводити розподіл між обсягами технологічних нормативів витрат та втрат гарячої і холодної води при виробництві гарячої води у центральних або індивідуальних теплових пунктах та/або котельнях, при транспортуванні та наданні послуг з централізованого постачання гарячої води.

3. Спосіб оприлюднення проекту регуляторного акта:

Проект оприлюднено на офіційному веб-сайті Мінрегіону (www.minregion.gov.ua) у рубриці «Регуляторна політика».

4. Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань:

Зауваження та пропозиції приймаються протягом місяця.

5. Зауваження та пропозиції направляти на адресу:

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України,
Департамент систем життєзабезпечення
та житлової політики

03150, м. Київ, вул. Ділова, 24, тел. 207-18-39,

LiashenkoIS@minregion.gov.ua

Державна регуляторна служба України

01001, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. 285-05-55, факс 254-43-93

inform@dkrp.gov.ua.

Зауваження та пропозиції надсилати поштою та на зазначені електронні адреси.

КОНТАКТИ

01601, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 9

(юридична адреса)

03150, м. Київ, вул. Ділова, 24

Загальний відділ: (044) 284-05-54, 284-05-51,

278-82-90 (факс)

minregion@minregion.gov.ua

Відділ по роботі із зверненнями громадян та забезпечення доступу до публічної інформації
(044) 284-05-29, 278-63-08, 284-05-53
zapyt@minregion.gov.ua

Прес-служба Міністерства
(044) 590-47-96 (тел/факс), 590-47-95
press@minregion.gov.ua

ВАЖЛИВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Президент України

Верховна Рада України

Урядовий портал

Національне агентство з питань запобігання корупції

Державний фонд регіонального розвитку

Геопортал «Адміністративно-територіальний устрій Укра

Децентралізація влади

Держархбудінспекція

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву

Держенергоефективності України

Угода мерів

Урядова "гаряча лінія"

Громадська рада при Мінрегіоні

Пошук

ПРО МІНІСТЕРСТВО НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ ПРЕС-ЦЕНТР ПРИЙМАЛЬНЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗ.

Головна > Нормативно-правова база > Регуляторна політика > Проекти регуляторних актів для обговорення та аналізу регуляторного впливу > Проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

Пошук по нормативній базі

Регуляторна політика

Інформація про здійснення Міністерством регуляторної діяльності

Відстеження результативності

План діяльності Мінрегіону з підготовки проектів регуляторних актів

Повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів

Проекти регуляторних актів для обговорення та аналізу регуляторного впливу

Громадське обговорення

Нормативно-правові та інші акти

Нове в законодавстві

Проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

20.12.2017

Проект наказу Мінрегіону

Проект Методики

Пояснювальна записка

Додаток 2

Додаток 1

Аналіз регуляторного впливу

Тест малого підприємництва (М-Тест)

КОНТАКТИ

01601, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 9
(юридична адреса)

03150, м. Київ, вул. Ділова, 24

Загальний відділ: (044) 284-05-54, 284-05-51,

278-82-90 (факс)

minregion@minregion.gov.ua

Відділ по роботі із зверненнями громадян та
забезпечення доступу до публічної інформації
(044) 284-05-29, 278-63-08, 284-05-53
zapyt@minregion.gov.ua

Прес-служба Міністерства
(044) 590-47-96 (тел/факс), 590-47-95
press@minregion.gov.ua

ВАЖЛИВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Президент України

Верховна Рада України

Урядовий портал

Національне агентство з питань запобігання корупції

Державний фонд регіонального розвитку

Геопортал «Адміністративно-територіальний устрій Укр»

Децентралізація влади

Держархбудінспекція

Державний фонд сприяння молодіжному житловому
будівництву

Держенергоефективності України

Угода мерів

Урядова "гаряча лінія"

Громадська рада при Мінрегіоні

© 2017 Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

до проекту наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення технологічних нормативів витрат та втрат гарячої води у системах централізованого постачання гарячої води»

ПОГОДЖЕНО:

**За Державну регуляторну
службу України**

_____ (посада)

_____ 2017 р.

_____ (П.І.Б.)

_____ (підпис)

М.П.